

Občané ČR mohou za prací do dalších členských států EU

Další původní členské státy otevřely svůj pracovní trh občanům České republiky. Od 1. května 2006 tak mohou zájemci vyjet za prací do Portugalska, Španělska, Řecka, Finska a na Island. Vstřícný krok udělala také Francie, která částečně uvolnila trh práce pro některé nedostatkové profese, a to v oborech jako např. stavebnictví, pohostinství, zemědělství, potravinářství či strojírenství. Jakmile bude mít Ministerstvo práce a sociálních věcí (MPSV) k dispozici další podrobnosti ohledně přesnějšího určení jednotlivých profesí, zveřejní je na svých internetových stránkách www.mpsv.cz.

MPSV považuje rozhodnutí všech šesti uvedených států za velmi přínosná pro občany ČR a uvítalo by, kdyby stejný postoj zaujaly i ostatní původní členské země. Volný pohyb osob i pracovních sil je jedna ze základních svobod v rámci Evropské unie a Česká republika ji sama plně respektuje.

Přechodné období se dělí na 3 samostatné etapy. V případech, kdy se členský stát rozhodne přechodného období využít, mají občané ČR při obsazování volného pracovního místa přednost před občany z tzv. třetích – nečlenských zemí (princip komunitární přednosti). Podmínky přístupu českých pracovníků na jednotlivé trhy práce v průběhu přechodného období však v žádném případě nesmějí být přísnější než ty, které platily k 16. dubnu 2003 (den podepsání Přístupové smlouvy). Nejpozději k 1. květnu 2011 bude v rámci celé EU zaveden volný pohyb pracovníků a čeští pracovníci budou moci pracovat ve všech členských státech bez jakýchkoli omezení.

Pokud se některý z původních členských států EU rozhodl uplatňovat omezení, v praxi to znamená, že:

1) Po dobu 2 let (do 30. 4. 2006) neměli čeští pracovníci automatický přístup na trhy práce členských států a nadále byl zachován systém povolení k zaměstnání (národní opatření).

2) Dvouleté omezení může původní členský stát za splnění určitých podmínek prodloužit o další tři roky (do 30. dubna 2009). K prodloužení tohoto omezení musel každý stávající členský stát před 30. dubnem 2006 oznámit Evropské komisi, zda hodlá i nadále používat národní opatření vůči českým pracovníkům nebo zda bude napříště uplatňovat bez dalších národních podmínek pouze *acquis communautaire* a zavede tak volný pohyb pracovníků pro Českou republiku.

3) Národní opatření může původní členský stát ponechat v platnosti nejdéle do 30. dubna 2009. Pokud i po tomto datu budou vážné problémy na jeho trhu práce přetrvávat a oznámí-li příslušný členský stát, že i nadále hodlá používat národní opatření, pak je výjimečně možné přechodné období prodloužit maximálně o dva roky.

Řada původních členských států zpočátku přislíbila plné otevření svých pracovních trhů. Pouze **Velká Británie a Irsko** však svému slibu dostály. Postupně otevřelo českým občanům svůj trh práce ještě **Švédsko**. Nejméně pozitivně se k otevření pracovních trhů staví Německo a Rakousko. Tyto státy uvedly, že hodlají aplikovat přechodná období do maximální možné doby (do roku 2011).

Vláda ČR svým usnesením z ledna 2004 rozhodla, že se Česká republika předem nezříká možnosti zavést přechodné období vůči stávajícím i novým členským státům, ale **pouze na základě vyhodnocení aktuální situace na trhu práce**. V praxi to znamená, že vláda nebude navrhopvat automatické reciproční zavedení přechodného období, ale bude se vždy řídit situací na trhu práce. Dosud kabinet o zavedení konkrétního přechodného opatření nerozhodl.

Občané ČR mohou stejně jako občané dalších členských států EU využívat při hledání zaměstnání služeb **poradenské a informační sítě EURES**.

Mezi hlavní činnosti EURES patří:

- poskytování informací a poradenství zájemcům o práci v zahraničí a zaměstnavatelům, kteří hledají pracovní sílu v ostatních zemích Evropské unie;
- výměna volných pracovních míst s ostatními členskými státy Unie;
- organizace pracovních náborů převážně pro zahraniční zaměstnavatele;
- další aktivity směřující k podpoře mezinárodního pohybu pracovních sil v evropských zemích.

Zájemci o práci v zahraničí se mohou obracet na kterýkoli úřad práce v ČR, kde jim vyškolení pracovníci (tzv. EURES poradci nebo kontaktní osoby EURES) podají informace o volných pracovních místech v EU/EHP a Švýcarsku a o životních a pracovních podmínkách v těchto zemích. Základní informace jsou k dispozici i v elektronické formě na adresách <http://europa.eu.int/eures>; <http://portal.mpsv.cz/eures>. Služby EURES jsou bezplatné. Informace o volných místech ověřují pracovníci systému EURES v příslušných zemích, odkud nabídka práce pochází. **Tím se značně minimalizuje riziko, že se člověk stane obětí nelegálních zprostředkovatelů.**

Od 1. 5. 2004 se na EURES pracovníky obrátilo více než 50 000 klientů. Mezi země, které mají největší zájem o české pracovníky, patří Velká Británie, Irsko, Slovinsko a Kypr. Občané ČR si mohou hledat volná pracovní místa i **na evropském portálu EURES**, kde je v současné době více než 900 000 pracovních nabídek.

Kateřina Beránková, tisková mluvčí MPSV

Přechodná opatření - stav k 1. 5. 2006

Stát EU	Přechodná opatření	
Belgie	ANO	částečné uvolnění pro nedostatkové profese od 30. 4. 2006
Dánsko	ANO	zjednodušení administrat. procedur od července 2006
Estonsko	NE	od počátku neuplatňuje
Finsko	NE	od 1. 5. 2006
Francie	ANO	od 1. 5. 2006 částečné uvolnění pro nedostatkové profese
Irsko	NE	od počátku neuplatňuje (pro EU8 - systém povinné registrace)
Island	NE	od 1. 5. 2006
Itálie	ANO	několikanásobně zvýšila kvóty pro pracovníky z nových států
Kypr	NE	od počátku neuplatňuje
Lichtenštejnsko	ANO	
Lucembursko	ANO	
Litva	NE	od počátku neuplatňuje
Lotyšsko	NE	od počátku neuplatňuje
Maďarsko	NE	uplatňuje vůči původním ČS, které aplikují PO
Malta	ANO	uplatňuje systém automaticky vydávaných pracovních povolení
Německo	ANO	avizuje do roku 2011
Nizozemsko	ANO	avizuje do 31. 12. 2006
Norsko	ANO	
Polsko	NE	uplatňuje vůči původním ČS, které aplikují PO
Portugalsko	NE	od 1. 5. 2006
Rakousko	ANO	avizuje do roku 2011
Řecko	NE	od 1. 5. 2006
Slovensko	NE	uplatňuje vůči původním ČS, které aplikují PO
Slovinsko	NE	uplatňuje vůči původním ČS, které aplikují PO
Španělsko	NE	od 1. 5. 2006
Švédsko	NE	od počátku neuplatňuje
Švýcarsko	ANO	
Velká Británie	NE	od počátku neuplatňuje (pro EU8 - systém povinné registrace)

Původní 15 EU
EHP + Švýcarsko
Nové 10 EU

Přehled zaměstnanosti občanů států ČR na území států EU/EHP a Švýcarska v roce 2005 dle informací, které má MPSV k dispozici

Státy EU	rok 2005
1. Spojené království	17 600
2. Irsko	5 761
3. Německo (roční i sezónní)	2 010
4. Slovensko	814
5. Norsko	284
6. Švédsko	152
7. Slovinsko	128
8. Francie	99
9. Švýcarsko	31
10. Malta	12
11. Finsko	11
12. Belgie	*
13. Dánsko	*
14. Estonsko	*
15. Itálie	*
16. Island	*
17. Kypr	*
18. Lichtenštersko	*
19. Litva	*
20. Lotyšsko	*
21. Lucembursko	*
22. Maďarsko	115
23. Nizozemsko	*
24. Polsko	*
25. Portugalsko	*
26. Rakousko	*
27. Řecko	*
28. Španělsko	*
Celkem ČR	27 017

Tabulka je sestavena dle sestupné tendence

*počet občanů ČR ve sledovaném období není k dispozici

Přehled zaměstnanosti občanů států EU na území ČR v letech 1993 - 2005

Státy EU	k 31.12.93	k 31.12.94	k 31.12.95	k 31.12.96	k 31.12.97	k 31.12.98	k 31.12.99	k 31.12.00	k 31.12.01	k 31.12.02	k 31.12.03	k 31.12.04	k 31.12.05
1. Slovensko	23 367	39 209	59 323	72 244	69 723	61 320	53 154	63 567	63 555	56 558	58 053	59 818	75 297
2. Polsko	10 559	8 719	12 071	12 843	13 665	9 941	6 880	7 679	6 661	7 338	7 403	8 882	12 635
3. Německo	660	1 143	1 462	1 457	1 536	1 545	1 466	1 452	1 218	1 306	1 412	1 303	1 743
4. Spojené království	885	1 096	1 224	1 233	1 252	1 207	1 129	1 112	989	1 005	1 018	741	1 119
5. Francie	219	299	391	457	470	540	585	621	613	702	727	509	671
6. Rakousko	309	381	434	449	475	455	421	384	396	432	502	390	474
7. Litva	*	10	39	70	137	92	26	59	42	40	40	142	353
8. Itálie	79	117	146	209	245	242	235	243	230	250	296	202	287
9. Nizozemsko	108	155	223	243	276	329	303	332	285	242	227	179	275
10. Maďarsko	33	36	37	79	73	75	66	72	73	100	75	131	165
11. Španělsko	55	52	69	80	84	86	83	95	91	84	77	78	128
12. Belgie	35	72	86	90	86	104	111	120	106	107	102	93	117
14. Irsko	75	92	127	124	99	89	72	74	65	84	83	67	108
13. Švédsko	63	68	90	141	125	138	118	138	93	92	84	63	90
15. Dánsko	28	35	50	55	37	55	60	69	73	74	64	46	77
16. Řecko	11	6	13	16	17	19	27	21	21	23	25	30	59
17. Finsko	4	11	22	32	57	62	68	76	59	59	38	32	46
18. Slovinsko	*	*	51	36	28	26	24	24	24	32	38	29	43
19. Portugalsko	5	6	8	8	7	3	10	17	15	49	16	13	30
20. Lotyšsko	*	8	14	19	25	16	15	19	19	26	23	9	14
21. Estonsko	*	5	11	10	16	8	11	8	7	13	10	3	9
22. Kypr	5	1	2	3	5	8	6	6	6	9	7	6	8
23. Malta	*	2	0	3	6	7	5	8	7	8	7	4	7
24. Lucembursko	0	0	0	2	3	2	3	3	3	5	7	5	7
Státy EU celkem	36 500	51 523	75 893	89 903	88 447	76 369	64 878	76 199	74 651	68 638	70 334	72 775	93 762
Ostatní státy	15 085	20 557	35 966	53 343	42 320	34 878	28 588	27 448	29 001	32 541	35 404	35 209	57 964
Celkem ČR	51 585	72 080	111 859	143 246	130 767	111 247	93 466	103 647	103 652	101 179	105 738	107 984	151 726

Tabulky jsou sestaveny podle sestupné tendence k 31.12.2005, */počet občanů EU ve sledovaném období není k dispozici

Ministerstvo práce a sociálních věcí, Na Poříčním právu 1, 128 01 Praha 2

Kateřina Beránková, tisková mluvčí MPSV, tel.: 221 922 359, e-mail: katerina.berankova@mpsv.cz
www.mpsv.cz, www.noviny-mpsv.cz

Ministerstvo práce a sociálních věcí vzniklo v roce 1990. Do jeho kompetence spadá sociální politika (problematika zdravotně postižených, sociální služby, sociální dávky, rodinná politika apod.), sociální pojištění (důchody, nemocenské, apod.), oblast zaměstnanosti (trh práce, podpora zaměstnanosti, zahraniční zaměstnanost apod.), pracovněprávní legislativa, bezpečnost a ochrana zdraví při práci, rovnost žen a mužů, migrace a integrace cizinců, oblast čerpání finanční pomoci z ESF, atd. K 1. lednu 2005 činil počet systemizovaných pracovních míst v celém resortu práce a sociálních věcí 18 194. Mezi organizace, které MPSV metodicky řídí, patří úřady práce, Česká správa sociálního zabezpečení, Státní úřad inspekce práce, inspektoráty práce, Úřad pro mezinárodněprávní ochranu dětí. MPSV přímo spravuje pět ústavů sociální péče - DÚSP Tloskov, ÚSP Zbůch, ÚSP Brno-Chrlice, ÚSP Brno-Královo Pole a ÚSP Hrabyně. Mezi příspěvkové organizace v resortu patří Výzkumný ústav práce a sociálních věcí, Institut výchovy bezpečnosti práce a Výzkumný ústav bezpečnosti práce.